

SZERKESZTŐI IRUDA

Bélmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cztiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Kossuth a Hentzi koszorújáról.

A Hentzi-ügyről Kossuth levelet intézett Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz. Most, mikor kilátás van arra, hogy a honvédszobor leleplezése olyan programmal megy végbe, mely méltó az ügyhöz, közöljük Kossuth eddig nem publikált levelét, mely így szól:

Turin, 22. Via dei mille,
október 18. 1892.

Tisztelt képviselő ur, nagyrabecsült barátom!

Nem szükséges mondanom, hogy én, a terv felett a 48—49-ki honvédek által koszorút tétetni Hentzi budai szobrára, melynek felállításával a bécsi udvar valóságos inzultust követett el, a magyar nemzet becsületét ellen, szívem mélyéig felháborodtam; ha annyira súlydtek szabadságharcunk még felmaradt romjai, hogy ezt megteszik, s a nemzetet megengedi, oly piszkofolt fogja bemocskolni a magyar név becsületét, melyhez csak azt tekintem hasonlónak, hogy Rákóczy a „haza” (nem az idegen osztrák uralom, hanem a „magyar haza”) ellenségének dekretáltatott.

De ezt ön ép úgy érzi, mint én, hát nem szükség felháborodásomat indokolni.

En ezt a botrányt oly irtózatossá mérenylenek tartom, melynek megakadályozása végett még a nemzetek ultima ratiojához, a forradalomhoz folyamodás is indokolt volna.

De hát lehetségesnek tart ön a mai körülmények közt Magyarországon forradalmat? én nem hiszem, hogy lehetségesnek tartson. Hát mit tehetnek? mit kell tenniük?

Minden lehető meg kell tenniük, hogy a nemzeti becsületet sértő botrány végre ne hajtassék s oly állást kell egy az országgyűlésben, mint azon kívül elfoglalniok, hogy világos legyen, miként az nem a nemzet közvéleményének kifolyása, hanem egy ügyesen összehámozott cselszövénynek műve.

Ügyesnek mondom, minthogy Lobkovitz herceg hadtestparancsokkal koszorút tétetnek a honvédszoborra, — miszerint azt mondassák, hogy ha a honvédbizottság viszont megkoszorozza a Hentzi szobrot, csak annak adja jelét, a mit úgy szoktak kifejezni, hogy vitéz embernek kötelessége megbecsülni a vitézséget az ellenségénél is, (persze vitézség volt, a védtelen nyílt Pest városának nem nyílt harcban, hanem minden képszelhető szükség s hadi cél nélküli bombázása is.)

Jól tenné Lobkovitz herceg, ha fáradságot venne magának utána nézni ez etimológiai szónak „háboru”, akkor belátná, hogy mikor egy uralkodó megszegve mindazon kötelességeket, melyekkel Isten és ember törvénye szerint alattvalóinak tartozik, fegyverrel támadja meg jogaikat, nemzeti létüket, az nem háboru, melyben a vitézséget kölcsönösen becsülni kell, hanem rabló agresszió, orvátadás. Ha a vitézséget, nem tekintve az ügyet a cél, melynek szolgálatában kitüntetett, mert vitézség, tisztelni kell, úgy az utonálló brigans vitézségét is megilleti a tisztelt.

Kölcsönös kiengesztelődés! hát nem elég, hogy a nemzet fátyolt vetett az orvátadás emlékeztetőre, még az is kell nekik, hogy megkoszorozza hőhírajának emlékét.

Rosszul számítanak; az ily lélekhaborító botrány, mint a minőt terveznek, nem engesztel, hanem ingerel, a megsértett nemzetbecsület indigatiónájának olaját önti a nemzeti szabadság aspirációjának tűzére.

De felesleges volt ezeket érintenem (épen most kapom az október 16-ikai magyar lapokat, más egyebek mellett őszinte elismeréssel tartozom az Egyetértésnek október 16-ikai jeles, férfias vezércikkéért.

Mondanám, hogy minden lehető el kell követni a selejét venni a gyalázatos terv kivételének.

Erre legsikerültebbnek látnám odahatni, hogy a honvédegyesületek tiltakozzanak a központi honvédválasztmány és szoborbizottság határozata ellen; még pedig annak kijelentésével, hogy azok a honvéd-név becsületét sértik, és a szerencsétlen eszme inditványozóját Ivánka Imrét, (ki különben is mint tudva van, a 48-ki honvédség harczaiban az osztrák agresszió ellen nem vett részt, tehát a honvéd név dicsőségének nem is részese), és Tisza Lászlót a központi választmány elnökét, ki a Hentzi-szobor megkoszoruzására vállalkozott, diszes állásuk megtartására méltatlan reuegatoknak tekint.

Persze, én mindig csodálkoztam, hogy az a Hentzi-szobor melynek felállítására valóságos inzultus volt a nemzet ellen, annyi éven át bántatlanul gyalázhatta a magyar nemzetet; valamint azon is csodálkozom, hogy még mai napig sem akadt egy csoport régi honvéd, a kik: „la pique à la main, demandant raison du peuple roman.”

Hja! más idők, más emberek.

Politikai hírek.

Legújabb pártkérdés. A „M. H.” írja: Ugron Gábor a Ház szombati ülésén határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a honvédség tüzérséggel és műszaki csapatokkal egészítsék ki. A határozati javaslat benyújtása után néhány kormánypárti képviselő is oda nyilatkozott, hogy azt elfogadják. Mások kérdést intéztek a miniszterelnökhöz, hogy az ő véleménye szerint a javaslat elfogadható-e vagy sem. Wekerle miniszterelnök a kérdésekre csak azt felelte, hogy Ugron összetéveszté a közös hadsereg és honvédség szervezését; ha a kettő között levő különbséget figyelembe vette volna, nem tehetné volna meg indítványát, mert a honvédség kadre-szervezete nem alkalmas a tüzérség és a műszaki csapatok befogadására. E felelet után a kormánypárt tagjai közül többen kijelentették, szavazatukat attól teszik függővé, ha vajjon az ügy pártkérdéssé tehető-e. — Alig, hogy ennek híre ment Tisza Lajos gróf és a kormánypárt más vezető férfiai hangoztatni kezdtek hogy Ugron határozati javaslatának elvetését pártkérdéssé kell tenni és tegnap este már mint a párt véleményét híresztelték, hogy nem szabad a pártban senkit megvárni, a ki a határozati javaslatra adja votumát. — A párt-nemzeti érzelmű tagjai között e miatt nagy felháborodás van és értezteléstünk szerint a kormánypárt legközlebbi értekezletén heves felzúdulások lesznek a miatt, hogy pártkérdéssé teszik ilyen hazafias és egy nemzeti intézmény fejlesztését célzó javaslat — megbuktatását.

Szerbia forradalom előtt. A Daily Chronicle azt a hírt kapja Belgrádból, hogy a helyzet Szerbiában nagyon komoly. Az ország forradalom előtt áll. — Szinte kétségtelen, hogy a regenset el fogják kergetni.

A t. Ház.

Budapest, ápr. 7.

Br. Bánffy Dezső megalkalta az első ki dicsőséget. Nem titott be a szavaztatás és a Fejerváry miniszter lezárja is nagyon megfárasztotta, mert ma az elnökséget Andrassy Tivadar grófnak engedte át.

A honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását folytatták.

Az első szónok: Ernuszt Kelemen kifejtette, hogy a honvédség bizonyos előnyökből, melyekben a közös hadsereg tisztjei részesülnek, teljességgel ki van zárva. Majd a katonai igazságszolgáltatás kérdését

tette szóvá s kimutatta, hogy az e kérdésben döntő szereppel bíró ötfélt bizottság csak két okból nem intézheti el az ügyet: vagy nem tudja, vagy nem akarja elintézni. Az első nem lehet föltételezni, a második pedig csak úgy érthető, hogy lappangó bizalmatlanságból nem akarja a katonai igazságszolgáltatást reformálni.

De ha ez a komplikált bizottság nem akar dönteni, ám intézkedik a honvédelmi miniszter a honvédség keretében, hozzá be ennél a reformot s akkor ki fog tűnni, hogy helyes-e az, vagy sem s akkor lesz argumentuma vagy ebben vagy abban az irányban.

Az ellenzék zajos tapsokkal és éljenzésekkel jutalmazta ezt a hazafias beszédet s az ellenzék minden árnyalatából tömegesen siettek üdvözölni a rokonszenves szónokot. Pulszky Ágost pedig a nála már megszokott zajban az ehhez mérten fokozott hangon nyilatkozott személyes kérdésben.

Ismét érdekes szónok következett. Ugron Gábor szavai hangzottak fel és elég súlyosan indultak. Azon kezdte, hogy a honvédelmi miniszter működése a honvédség fejlődésére kárhózas, volt hogy nem tette életcéljává a honvédség felvirágoztatását, hanem csak lépésnek tekintette állását arra, hogy magasabb tisztségbe juthasson. Sohasem kísérlette meg, hogy együtt érezzen a honvédséggel, együtt érezzen az országgal egész törekvése az volt, hogy a honvédséget beolvassza a közös hadseregbe, minek fenyegető nyomai már meglátszanak abban, hogy a honvédség dandárai nincsenek önállóan számozva, hanem a közös hadsereg dandárainak sorába vannak osztva. A nemzet a honvédségben önálló intézményt akart, a miniszter pedig a közös hadsereg kiegészítőjévé teszi. Ezután Ugron rátér arra a témára, melyet már az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalásán bejelentett: a katonai igazságszolgáltatás kérdésére.

Utalt arra, hogy míg az ország törvényei a botbüntetés s minden kizást megszüntették, addig a katonaság szolgálati szabályzatai máig is fentartották a guzsbakütést és az oszlophoz való kikötést. Majd kimutatta, hogy a katonai igazságszolgáltatás reformálása Magyarország önálló joga s így felháborító az igazságügyminiszternek az a kijelentése, hogy ő az e tárgyban folytatott tárgyalásokban csak a jogi tanácsos szerepét játszotta. A szolgálati szabályzatok homályosan vannak fogalmazva s a legjobb akarat mellett is engedelmesség vétségébe eshetnek a szegény katonák, kiket aztán a legszigorubbán büntetnek.

Polányi Géza: Uda kellene állítani a káplár mellé a — jogi tanácsost.

— Szilágyi Dezső: Tessék felállani, ha beszélni akar.

Ugron Gábor ezután részletesen ismertette a katonai jogszolgáltatás mai módját s méltó haraggal kérte, hogy nem kell-e pirulnia a törvényhozásnak, ha husz év óta nem tudta véget vetni az ilyen barbár állapotnak? Ha katonai bogarak akadályozzák a reformot, álljon sarkára a törvényhozás. Ha a generális urak nem skarkják a civilizáció érdekében levetni a copfot, hát le kell a fejükkel vágni. (Egy hang: Véletlenül a fejükkel együtt!) A közös hadsereg vezetői nem akarják a reformot.

Meszlényi Lajos: De a polgári házasságot.

Szilágyi Dezső: Ne féljen attól. (Zaj, hosszantartó derűtség.)

Ugron Gábor hangsúlyozta továbbá, hogy szemben a közös hadsereg macakasságával, a honvédségnek sajátos nemzeti talajából való kiegészítése volna szükséges. De ezen a téren is a legnagyobb furcsaságokkal találkozunk. A honvédtiszteknek, kik egész életükben magyar szellemben képezték magukat, mikor förendelik őket a törzstiszti tanfolyamba, egyszerre németül kell tanulniok. Miért? Hisz az ellenség megverése a cél s nem a német kommandó. Hisz Nagy Frigyes, a legnagyobb német stratég, leg-híresebb katonai munkáit francziául írta és nem gondolta azt, hogy csak német nyelven lehet megverni az ellenséget. A honvédségből ki kell irtani a germanizáló törekvéseket, a honvédséget önállósítani kell, mert nekünk, kik ma is függő viszonyban vagyunk életünkkel, az, hogy egyetlen momentumot se mulasszunk el, mely a nemzeti öntudat ébresztésére alkalmas. Hivatkozott a Neue Freie Presse-nek a Radecky-szobor leleplezése alkalmával írott cikkére, mely a közös hadsereget, mint a birodalmi egység biztosítékát dicsőítette. Fel is olvasta e cikket magyar fordításban.

Egy hang. Németül olvassa.

Ugron Gábor: Nem szégyellem, hogy nem tudok jól németül, más nyelveket jobban tudok. De azért németül is tudok annyit, hogy a német el ne — adhasson. Rámutatott arra, hogy midőn Magyarország századok óta küzd önállóságáért, akkor a kormányhoz közelálló lapok még most is azért dicsőítik a hadsereget, mert biztosítéka a birodalmi egységnek. Magyarország be kell látnia, hogy önálló hadsereggel kell bírnia, s még most az osztrákok hat százalékkal többet küldenek hadba, mint a magyarok, ez a hat százalék kiegyenlítődnek akkor, ha a magyarok önálló hadsereget küldhetnek veszély idején a háboruba. Le-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. április 10.

„A rettenetes Czár.”

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN

Iria: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

IV.

Drooshena Andreitch és a felesége.

(Folytatás.)

(7)

— Te, te! — kiáltá, mintegy megrámulva. Mit csinálz te itten, ezen emberek között? — és a nélkül, hogy a választ beárta volna, énekeln kezdé: „Szent férfi, siess az Isteneknek megmentésével!” Az Opritchnik a legmélyebb tisztelet jeleivel vették körül, de ő nem figyelt rájuk, és ismét Seryebryanyhoz intézte a szavait.

— Nikita, — mondá, a fejét rázva, — honnét jössz?

Seryebryany soha sem látta ezt a férfit, és csudálkozott, hogy az honnét tudja az ő nevét.

— Te ömersz engem? — kérde.

A szent ember mosolygott.

Te a testvérem vagy, — volt a válasz. Rögtön megösmertelek. Te is áldott vagy éppen mint én. Te is bolond vagy éppen mint én, mert máskülönbben nem volnál itten. És én olvasok a szivedben! Az tisztá, tisztá! igazság és őszinteség lakoznak benne; és emiatt mind a ketten örültek vagyunk! De ezeknek — folytatá a körölte levő tö-

meghez fordulva — nincsen semmi közösségük velünk! Pá!

— Vasya, — mondá az egyik Opritchnik — mire van szükség? Pénzre?

— Nem, nem, nem! — válaszolá a szent ember, — töletek semmit sem fogadok el! Vasyának, semmire sincs szüksége töletek! De a mi Nikitát illeti, bár mit parancsoljon, azt tegyék meg!

— Szent férfi — mondá Seryebryany — én csak azt kérdezem: Hol lakik Morozov?

— Droozhenka? Droozhenkát keresed? Ah az a jó ember! Ő is mihozzánk tartozik!

De egy önfélt szellem, ah, milyen önfélt! Azonban, nemsokára meghajítja a fejét, az ő 8 éves fejét, hogy soha se emelje fel azt többé!

— Hol lakik? — kérde Seryebryany nyájias hangon.

— Nem mondom meg neked! — válaszolá a szent koldus haragosan. En nem mondom meg neked.

Mondják meg mások. En nem kívánlak téged veszedelmes utra küldeni!

Es elsiertet, félbeszakított énekét ismételve amint azt tévé.

Legkevésbé sem érte, hogy mind ez mit jelent, Seryebryany ismét a Opritchnikhez fordult.

— Mondják meg nekem, — modá — hogy a Morozov házá hol találom meg?

— Egyenesen előtted válaszolá az egyik közzülük mogorván — és a jobb kezét felöl megtalálod az öreg sas fészket.

Amint a herceg tovább ment, az egyik Opritchnik utána kiáltotta:

— Add át Morozovnak, a mi alázas tiszteletünket és mond meg neki, hogy készüljön a vérpadra. Elérkezett az ő ideje!

— Es te is készítsd el magadat! — kiáltá utána egy másik.

A herceg nem figyelt e sértésekre.

— Mi volt a szándéka a szent embernek? — gondola. Miért nem akarta nekem megmondani, hogy Morozov hol lakik? És miért mondta, hogy nem kíván engem veszedelmes utra küldeni?

V.

Találkozás.

A Moszkva folyó mentén lovagolva az alacsony kerítésék felett mindenki beláthatott a Morozov kertjébe. Virágzó hársfák vetették az árnyékukat egy kis tó felébe, mely a tulajdonosát bűjtös napokban halakkal látta el. Távollabb alma, cseresznye és szilvafák álló gyümölcsös volt. Keskeny úsvények vezettek keresztül a hosszú fűdön.

Meleg nap volt, fényes sárga pillangók lebegtek az édes illatu piros rózsák felett és a méhek a hársfák virágain zummogtak. Lármas tücsökök szölettek a fűben, magos napraforgók emelték fel fejüket a ribizke bokrok felett a déli nap felé.

A nemes Morozov a déli nyugodalmára, a saját szobáiba vonult. Eléna, a kisérteben levő leányokkal a kerítés mellett a hársfák alatt ült. Zafir gombokkal diszített kék ruhába volt öltözve; a széles himzésű ujjak a vállain gyémántos káposokkal voltak megerősítve. Gyöngyökkel himzett főkötő volt a fején és a kis Marokko-bőr cipő ragyogtak az aranytól. Ugy látszott, hogy Eléna jó kedélyben volt, mert nevetett és tréfálkozott a leányjaival.

— Ürnöm! — mondá az egyik — próbáld fel ezt a karperecet!

— Leányaim! — válaszolá Eléna nyájias hangon, — egy teljes órája, mióta diszítetek: bizonynal mondom, hogy ez elég!

— De ezt a nyálkanczot engedé feltenni. Csak tedd fel és olyan leszel, mint egy szent kép az ő diszítésével!

— Csitt, csitt, Peshanka, az ilyen beszéd bűn!

— Jól van, asszonyom, ha meguntad az öltözködést, labdázol velünk, vagy a szelíd potykákat kívárod etetni? — Vagy daloljunk nekéd.

— Pashenka, énekelj nekem, énekelj el azt a dalt, melyet néhány nappal ezelőtt, midőn együtt bogrókat szedtünk — énekelte.

Ah, édes asszonyom, abban a dalban nincsen semmi vidámító! Az egy nagyon szomorú dal!

— Szeretném még egyszer hallani. Pashenka, énekelj el!

— A hogy akard asszonyom; én el énekelem. De ne hibáztass engemet, ha az elszomorít tégedet! És ti leányok énekeljtek velem!

A leányok egy kört formáltak és Pashenka szomorú hangon elénekelt a dalát.

Pashenka az asszonyára nézett és látta, hogy annak a szeméből könnyek kezdtek folyni.

— Mily bohó vagyok! — mondá Pashenka; elszomorított az asszonyomat. Miért parancsoltad, hogy énekeljek?

— Te mindenkit elszomorítasz — mondá Doonyasha, egy vidám szemű barna leány. — En mindjárt felszáritom a könnyeidet.

Felugrott, egyik kezét a csipőjére tette, a másik kezét felemelte s egyik oldalról a másik oldalra fordulva, egy vidám dalt dalolt.

Midőn bevégezte a dalát, jóízűen nevetett. De Eléna még mindig szomorú volt. Zokogni kezdett és végre keservesen sirt.

Mit használt a dalod! — mondá Pashenka. — De most mit csináljunk? Ha Dorozheana Andreitch meg találja látni az asszonyunk könnyes szemét, mennyire haragudna!

— Édes leányaim — kiáltá hirtelen Eléna, karjait a Pashenka nyaka körül fűzve — segítetek siri! Engedjétek könyveket az enyémekkel folyni!

— Mi a baj, urnöm? — Mond, mi okozta ezt a hirtelen jött szomorúságot?

— Nem jött az hirtelen, édesem, mert korareggel óta bánatosnak éreztem magamat.

Midőn a haragok a reggeli imádságra megszűntek és az ablakomból láttam, hogy az Isten népe mily örömmel siet az ő imádságra, szívem már akkor is nehéz volt. És, oh, most is az! és oly szomorú! És a nap oly derült volt, oly verőfényes! — és ti kiáltotok engem ezekkel az ékszerekkel.

— Leányaim, vegyétek le azeket a karpereceket, vegyétek le a gyöngyös főkötőmet és fűdjétek a hajamat, a hogy a tettek van fűstelve, mint ha leány volnék!

— Mit! Mit! Asszonyom! Az vétek volna! Ugy fűdni a hajadat, mint egy hajadon leánynak! Isten mentsen! Hát ha Droozheana Andreitch megtudná!

— Leányaim, ő soha sem fogja azt megtudni! En ismét feltehetem a főkötőmet!

— Nem, asszonyom, az bűn volna! Boocsás meg nekünk, de mi ilyen roz eseketeket nem tudunk elkövetni!

— Tehát olyan bűn a multra emlékezni? — gondola Eléna. — Am legyen — mondá hangosan — asszonyom, főkötőmet fenn fogom tartani, de te Pashenka jöjj ide és én ugy fogom fenni a hajadat, a hogy az elmúlt napokban az én hajamat fonták.

(Folytatása köv.)

Társaságban kedves, élces, szellemes
gavallér, a hivatalban pedáns, szigorú főnök
Könnyen barátságot, kissé ideges, hamar zúg-
szeszid akar kit, de aztán egy kicsit megszív-
ja a fogát, elcsöndesedik, és a következő
percben már el is felejtette, hogy miért ha-
ragudott. Hivatalán kívül szeret gazdálkodni,
furni, faragni, s nevét egy saját találmány-
eke is segít e téren megőrizni. Otthon

fűtyűt, mázeikál, nótát csinál, aminek a révén zeneköltő hírébe került.

Az árvaszéket Hory Béla vezeti, poéta maga is, a familiája révén is. Az alispán-szorgasszonya, Gyarmathy Zsigáné, akit szeretik kolozsvárnak hirdetni, — Hory testvére.

Hory poeziából kaptunk néhány költeményt, egy pár jó elbeszélést és — Magyar Mihályt. Ugy kell ezt érteni, hogy Magyar ki Horinak sógora, megirigylte ennek irodalmi baeárait, s egy szerkesztéssel egyszerre elibe vágott Horynak. Ez az Ellenék, melynek Hory oszlopos embere. És a milyen zeugori pénztárnok, talán csak ellenzékieknek különb.

Az úlnökök közül Macskási Pálnak van a városban ismert neve, Ince Emilt azonban kevesen ismerik. Macskási kerek képu, mosolygó gavallér. Csak a legjobb társaságokba jár, télen csak kékvérrel érintkezik angol keztyűt visel, vítézkötéses szivart szí, délben kutsiroz valamelyik főúr fogatán, este egy közép-páholy öblét tölti meg. Pompás ötletei vannak, s ennek a révén fogták rá egész ártatlanul most egy pár éve, hogy az a kis hecc is az ő ideája volt: azon az emlékezős nőgyeleti béli, mikor egy fiatal gróf inasával végig táncoltatták a honoriátor-osztály kisasszonyait. De azért megverekedett Macskási gavallérral s ma is a legdemokratább gavallér — nyáron.

Ezekből eltekintve, főúri kötelességének tartja a legszorgalmasabban járni a hivatalba s ott Páska Zoltánnal, a legjobb kolozsvári víróval és a melléje osztott joggyakorokkal megfelelni kifogástalanul úlnöki kötelességeinek.

Az árvaszékről bemutatott képhez tartozik még dr. Rohonczy Lajos, jegyző, ki egy év óta házasság és mézeshegyei éli, s így egy időre visszavonult a társaságtól, melynek egyik igen rokonszenves alakja.

A sensatio.

Tegnap ha két ember találkozott az utcán, mindketten rejtélyes titkolódzással fordultak egymásfelé, aztán egymás mellett végig egymást és mindketten egymás arcából akartak valamit kiolvasni. Minthogy pedig a legtöbb ember arcára nincs felírva semmi, következőleg nem is olvashattak abból semmit. Rejtélyes beszédhez kezdtek hát, a melynek mistikusságát csak emelte a süttő hang és a rémes gesztus:

— Tudod mi? — kérdezte az egyik.
— Persze! felelte a másik.

Benyúlt a zsebébe és egy tenyér nagyságú piros cédulát húzott ki onnan. Erre a másik szintén a zsebébe nyúlt és egy hasonló cédulát húzott ki onnan.

— Nézd, — mondá az egyik — és mutatta: A „Pesti Napló” rendkívül sensatio közleménnyel jelenik meg ápril 9-ikén, a mely főképp Kolozsvárt érdekli.

— Valóban az én cédulám is szóról-szóra azt mondja — morgott a másik.

— Sejtetd? — kérdezte az egyik és elkéült ajakkal reszkett.

— Ugy sejttem, mintha sejténem — felelt a kérdéselt és hideg borzongás szaladt végig rajta.

— Valaki sikkasztott!
— Valaki lopott!
— Valaki gyilkolt!
— Valaki bakaárolt!

— Tudod ki? — kérdezte az egyik.
— Pszt! — mondá a másik és a tenyeréből tölcért csinált, melyen át a másik fulába öntötte a titok sulyát.

— A másik szintén tölcért csinált becses pracziájából és vissza öntötte az ő sejtelmét.

Ekkor két férfiú égre emelte szemét; szédelgő fejjel, sapadt arccal bűnbölték a hideg tavaszi levegőbe:

— Oh jóé!!!

És szállt a vészir szájáról-szájra. Óriási sensatio. Szörnyű leleplezés, bukás, buzdosás, öngyilkosság. Városunk — a mint mondani szokták — kifordul a sarkából. Minden embert a várakozás és az érdeklődés forró láza gyötört. A járda kövei maglágyultak és a piaci torony nagy magasságából patkányurassá töpörödött.

Az emberek nem láttak napi foglalkozásaik után, mert ezutánuk állítása szerint nem is emberek voltak már, hanem kérdőjelek. Mindenkinél a kérdés lebegett bámuló ajakán:

— Mi lesz?

Egyik azt mondta, hogy Kolozsvár térképe (a jövő századból) lesz a „Pesti Napló”-ba vízvezetékekkel és közúti vasúttal. A más azt mondta, hogy Wesselowzsky — a ki különben a legkitűnőbb szabók egyike — lepálpát a manheimi kecskét, mert olyan pánoszól inget talált fel, a mely az ukáczius

elől sem retírá meg. Némelyek a hitetlenekkel azt akarták elhitetni, hogy az egyik temetkezési intézet tulajdonosa: Czecz Péter hosszas kísérletezés után olyan szert talált fel, a mely az embereket örök életűvé teszi. Beszéltek azt is, hogy a fűszerkereskedők conczeriet rendeznek a fogyasztási szövetkezet javára és abban fáradoznak, hogy a piacra is egy ilyen üzletet rendeljenek be. Mondták, hogy czech Gyuláról irva lesz, miként alakul át egy újkori Mózessé, a ki páleájával a város major udvarán megéri a földet, a hol újabb sokat bugygyan fel, különböző választási czélokra.

Mondták ezt is, mondták azt is, de bizonyosságot senki sem tudott mondani. Alkonyatkor a várakozás fokmérője rohamosan kezdett emelkedni. Néptömegek vándoroltak ki a vasúti indóházhoz és zajongva várták a „Pesti Napló”-t.

Ekkor jelentették, hogy a vonat egy órát késik. Oka az, mert a „Pesti Napló” sulya alatt két waggon összeroppant.

E hírre a tömeg ajkán lázadó moraj zúgott végig. Némelyek a hajukba markoltak és azt tépték; mások a fogaikat csikorgatták. Akadt olyan is, a ki kétségbeesve keresett zsebből ki egy hatost — költőre. Szerencsére a vasúti indóháznál kötelet nem árulnak.

Kinos izgatottságban telt el a késedelmi óra. Mikor a vonat megérkezett dörgő hurráh rázta meg a levegőt és a föld érzékenyen ingott meg a talpak alatt.

Nemsokára a Naplót szállító waggon oldala megrepedt és a kövére hizott lapok zizegve omlottak ki.

Néhány pillanat alatt kocsi, gyalog, lóháton rohantak az emberek a városba, megrakodva a Napló számaival. Minden ember kényelmesen helyezkedett el és heves szivdobogással kezdte falni a betűket. . . .

Mi ez? kérdezte önmagától valameny nyi „nyájas” olvasó. Sem sikkasztás, sem, lopás, sem bukás, sem öngyilkosság, sem leleplezés nincs? Ah ez már sok. No nézze meg az ember! Nincs ebben az újságban semmi scandalum! Hiba nagy hiba. Scandalum nélkül sensatio hogyan lehet? Érthetetlen ez e komedia. Egy újság, a mi rendkívülinek igérkezik: megjelenik minden botrány nélkül. Olyan abszurdum ez, a melyhez foghatót a század vége nem ismer. . . .

Mindazonáltal a „Napló” nagy kelen-dőségnek örvendett. Kolozsvár közintézeiteinek, törvényhatóságának, társadalmának stb. szereplő egyéniségeiről szól az ének. — Néhol a gyorsan végzett munka föltűtességével, — néhol az obszerváló, az emberismerő, a híven találó festő jellemző vonásával. Scandalum nincs benne az igaz, de érdekességét tagadni nem lehet. Egy és más dologban részletes és színes. Egy és más dologban hézagos és halvány. De általában véve több az érdeme, mint a hibája és ez is valami ebben a hibátlanul hibás világban.

Tüske Pál.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, április 10.

Lapunk olvasóit kérjük előfizetéseik gyors megújítására, nehogy a lap expediciójában éppen most midn minden nap fontos országos események történnek, fennakadás álljon be. Az előfizetéseket a küldött postautalvánnyal a leg-egyszerűbben eszközölhetők.

— Polgártársaink figyelmébe.

Fölkérjük és figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy adóhatalaikaikat f. hó 15-éig fizessék be, — mert a kinek a határidőn túl csak egy krajezárnny hátraléka is marad: az a jövő évi választói lejtromba föl nem vétetik. Azt pedig nem lehet előre tudni, hogy a jövő évben nem vár-e ráuk valami választás, midőn a választói jog gyakorlása minden honpolgárnak nemcsak érdeke, de egyúttal kötelessége is!

— Zichy Géza gr. a budapesti m.

kir. operaház intendánsa tegnap este Kolozsvárt értekezett, hogy a színházba tartandó és az ő műveiből rendezendő nagy zenekari hangverseny első teljes összpóráján jelen legyen. A jeles vendéget az indóháznál az Erdélyi Irodalmi-Társaság részéről Ferencz Zoltán dr. titkár és De Gerándó Antónia ur-hölgy, a zenekonzervatorium részéről Farkas Ödön igazgató és Magyarossy Gyula titkár a színház nevében pedig Ditrói igazgató fogadták és távirólították. Zichy hangversenyt e hó 21-én tartják meg a színházban, nagy zenekarral és karokkal. Zichy Géza gr. ma délelőtt több látogatást tett, résztvev a hangverseny nagy összpóráján. A kiváló zeneszerző tiszteletére De Gerándó Antónia ur-hölgy ma délben ebédet adott.

— Aranka Károly.

Egy derék munkás emberrel, egy jó baráttal, egy teny-köny férfiaval ismét kevesebben vagyunk.

Aranka Károly, a kiségtő takarékpénztár buzgó és tevékeny hivatalnok a több heti kínos szenvedés után meghalt. Aranka Károly hivatalában pontos tisztviselő volt, a mi collegái becsülését vivta ki számára. A társadalmi életben tevékeny és barátait őszintén szerető cimborra volt, a kit sokan szerettek és a kit most bizonyára sokan megkönyeznek. Szerette mindig teljesíteni kötelességét, egy a hivatalban, mint abban aszerény körben, melyet a közpályán betöltött. Mikor aztán szabad ideje volt, kiváló szeretettel foglalkozott a festéssel. Mint amateur festő, kitűnően kezelte az ecsetet, a miről számos arczkép és nagy jellemző erővel készített tájkép tehet bizonyosságot. Ma délután temették el számos ismerőse barátja és rokonai résztele mellett. Örök álmát pihenje csendesen. A Hitelbank és zálogkölcsön intézet a haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

A kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön társulat mely meghatottsággal tudatja, hogy tisztikárának jeles tagja Aranka Károly élete 52 ki évében tudó- és agylob következtében f. évi április hó 8-án, délután fél 3 órakor, jobb létre eszenvelt. Már árva 8 éves László fián kívül a boldogult elhunytát a társulat igazgatósága és tisztviselő társai gyászolják, a kik benne fíradhatatlan, kiváló munkát öszinte barátságot vesztettek, a ki a társulat alakulása óta 27 éven át odaadással teljesítette kötelességét, és a ki hivatalos nagy elfoglaltsága mellett is a társadalomban és egyesületi életben, valamint a színművészetek terén sikerrel igyekezett érvényesíteni szép tehetségeit és ezért legyen áldott és kit-dott is leendő emléke mindazok előtt, a kik ismerték. Földi részei folyó hó 10-én délután 5 órakor fognak kömli 3. számú lakásáról, az ev. ref. egyház szertartása szerint — felette tartandó rövid ima után — a közös sir-kerbe kikisérteni és az örök nyugalomnak átadatni, mely végtszítlettéltre az ismerő-szomoruan meghívotnak. Nyugalma legyen csendes! Kolozsvár, 1893. április 8.

— Személyi hírek. Bethlen Gábor gróf az Emke elnök, orsz. képviselő és Zichy Géza gr. a bpesti opera intendánsa Kolozsvárra érkeztek.

— Az erdélyrészi gazdasági egyület állatkállitási és állattenyésztési szak-osztálya gyűlést tartott gr. Bánffy György elnökle alatt, melyen jelen voltak. Szabó József, Duha Imre, Vörös Sándor, Sárossy Pál, Jakab László, Reich Albert, Sigmond Dező, Magyar Gyéza, Seethal Ferencz, Sz. Szakáts Péter e. titkár. Az ülés főtárgyát az idén tartandó XI-ik tenyészt-állatkállitást illető előleges intézkedések megbeszélése képezte. Így elhatározatott, hogy a kormánytól az eddig nyújtott segély az idénre is kérelmeztesék. Bizottság küldetett ki a kiállitási program elkszítésére, melynek tagjai gróf Bánffy György elnök, Sigmond Dező alelnök, Vörös Sándor, mint elnök helyettes, gróf Beldy Ákos, báró Bánffy Ernő, Gaál Gyula, dr. Szentkirályi Ákos, Reich Albert Sz. Szakáts Péter titkár. A használati lovak díjazásának módosztai megállapítása végett elnök gr. Bánffy György elnökle alatt hasonlólépen bizottság küldetett ki. Tagjai br. Bánffy Ernő, báró Weselényi Béla, gróf Kornis Victor, Miksa Imre, báró Jósika Gábor báró Bornemisza Elemér, Sz. Szakáts Péter titkár, melynek határozata szolgál irányadól a program szerkesztő bizottságának a használati lovak díjazását illetőleg.

— Színházi hírek. Holnap kedden, tartja Gál Gyula, színházunk egyik leg-tö-rekvbő, leghetőségesebb, fiatal művésze jutalomjátékát. Színe kerül ez alkalommal Delavigne Kázmér érdekes tragédiája: XI Lajos Franciaország királya, melyben a jutalmazandó a cimzszerpetjátsza és bizonyára egy jól átgondolt, művészi alakítással fogja meghálálni a közönségnek iránta tanúsított érdeklődését. Rajta kívül a főbb szerepeket játsszák: Maróthy, Szerény Gy., Dally E., Kovács Gy. Szentgyörgyi, stb. Csütörtökön, ápr. 13-án, Főris Pista színházunk kedvelt komikus jutalomjátékául az általa írt „Fogadott lány” ez. ének-népszimnű kerül színe. A darab zenéje régi jó népdalokból van összeállítva. Her-czenberger István, a zenekar igazgatója, egy új magyar nyitányt és egy cimbalom-sólót írt a darabhoz.

— A Mátyás szobor bizottsága tegnap igen fontos gyűlést tartott, Sigmond Dező orsz. képviselő elnökle alatt. A gyűlésen résztvettek Albach Géza polgármester, gr. Bánffy György, Dobál Antal, Ferencz Zoltán dr. Groiss Gusztáv dr., Gyarmathy Miklós, Köváry László, Szabó Gyula, Szvacsina Géza. A bizottság határozata szerint a Mátyás szobor ügye egy fog intézetni, hogy a milleniumi ünnepélyen a szobor leleplezése és hogy így Kolozsvár városa Mátyás király szülőhelye, a nagy király éve szobrának leleplezése ünnepelje a milleniumot. E vég-ből a bizottság egyik közelebbi üléséből ki fogja írni a pályázatot a szobor térvére. Csapán hazai művészek vehetnek részt e pályázaton, melynek egyik fő feltétele magára a szoborra nézve az, hogy lovasszobor legyen. Ez az igen szerencsés és helyes gondolat a bizottság egyhangu helyeslő pártolása mellett vált határozattá. A Mátyás szobrot a főtérrre fogják elhelyezni a templom mellé. A bizottságnak jelenleg 60,000

forintja van, és hogy ez az összeg a szükségesre kiegészítessék, a bizottság ország-szer-te megújítva megindítja a gyűjtést. A bizottság titkáral dr. Ferencz Zoltánt választották meg.

— Tüske Pál könyve — kapható az „Ellenzék” kiadóhivatalában és a délelőti órákban a szerkesztőségben is. A könyv ára 1 frt.

— Az erdélyi gazdasági egyület igazgató választásának 1893-ik év április hó 12-én délután 4 órakor ülést tart az egyleti irodában (belközép-utca II. szám emelet), melyre a t. tagok ezennel meghívotnak.

— Az erdélyrészi Kárpát-Egyesület választmánya f. hó 11-én d. u. 4 órakor a városban gyűlést tart. E gyűlésre az osztályelnök és választmányi tag urakat tisztelettel meghívjuk. Kolozsvár, 1893. ápr. 9. Feilit zsch Arthur báró ügyvezető alelnök, Radnóti Dező titkár.

— Kolozsvármegye közg. bizottsága ma délelőtt tartotta meg gróf Beldy Ákos főispán elnökle alatt tavaszi ülését, a melyen a választott bizottsági tagok közül jelen voltak: Barsay Domokos, P. Horváth Kálmán, Hosszu Theophil, Id. dr. Lészay Ferencz és Szabó József.

— Szekula Ákos az Adria biztosító társulat vezérfelügyelője, ki Kolozsvár város kulturális, társadalmi és humánus czéljai érdekében teljes oda adással tesz és áldoz, a kolozsvári önkéntes tűzoltó rendfen-tartó osztályának évek óta szorgalmas tagja. Tegnap az egylet ügyei iránt lelkesedésének azzal is kifejezést adott, hogy 100 alapítványt tett. A gyűlés lelkes éljenzés mellett, gyűléskönyvi köszönetet szavazott a nemes férfiaknak.

— A kolozsvári önkéntes tűzoltó egylet tegnap népes közgyűlést tartott Sigmond Ákos elnökle alatt. A gyűlésen a sorrend szerint tudomásul vették a jelentéseket, elfogadták a számadást és a költségvetést jóváhagyták, megválasztották titkárnak Kuszó Istvánt, jegyzőnek pedig Farkas Gyulát. Elismerték és köszönetet szavaztak az oda adó és sikeres munkálkodásért Sigmond Dező elnöknek és Polcz Rezső főparancsnoknak. A gyűlés a tanácsbáz közgyűlései termében folyt le, hova délelőtt 10 órakor zene mellett vonultak fel és ugyanígy vonultak vissza gyűlés után, kevéssel 12 óra előtt.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kovács Lajos kolozsvári közjegyzői helyettesét Gyergyó-Szent-Miklóra kir. közjegyzővé nevezte ki.

— Az E. M. K. E. igazgató választmánya f. hó 12-én d. u. 3 órakor a városban rendes havi gyűlést tart. Ez ülésre a választott és alapító választmányi tagokat tisztelettel meghívjuk. Kolozsvár, 1893. ápr. 10. Bethlen Gábor gr. elnök, Sándor József t. alelnök, mint főtítkár.

— A főherceg és a Kossuth-nóta. Pozsonyban óriási feltűnést kelt, — hogy Frigyes főherceg nem ujtotta meg a színházban az udvari páholy lejárt bérletét. Mindenkik meg van győződve, hogy ez tisztán és egyedül csak azért történt, mert a Próbaházasság előadás alkalmával nagy tűntetések történtek s a közönség nagy lelkesedéssel énekelte a Kossuth-nótát. Ezért nem szándékozik a főhercegi udvar színházat látogatni s ugyanezért a katonaság se jár színházba.

Színház.

Szombaton utóljára lépett fel Tolnainé Dömjén Róza, a mely alkalommal Tolnai darabja „Az új szomszédság” került színe. A premiere fogatkozásait a gondos és össze-vágó előadás nagyban pótolta és különösen Tolnainé aratott fényes sikert egy falusi kis-asszony naiv és szeretetreméltó szerepében. „Az új szomszédság” első felvonása külön-ben igen jól van megcsinálva, de aztán a darab esni kezd és meggyengül. Mindazonáltal számmotterő eredeti termék, a melyen sokat mulatott a közönség.

Tolnainé mellett Szentgyörgyi, Gál Gyula Főris Pista, Rátóny, Csiky Laci és Szerény Gizella, tűntek ki sikerült és gondos játékkal.

Vasárnap este „Dalos Pista” Szigligeti ifjúkori vaudvilleje került színe Várad i Miklós jutalomjátékául. „Dalos Pista” fogat-ékos egy darab, de a Szigligeti zenije még is felruházta annyi ötlettel, a mennyi képes volt jól mulattatni a nagyszámu közönséget.

Várad Miklós régi, de testben és lélekben egyaránt ifjú tagja a kolozsvári színháznak és egyénisége a népszimnűvekben határozottan rokonszenves.

Megjelenésekor a közönség tüntető tapsal fogadta és egy szép babér lantot nyújtottak fel a zenekarból. K. Gerő Lina, Sipos Etelka és Főris Pista voltak még a darab éltető elemei, a kik Váradival egye-sülten nagy animositással és hatással fujták, hogy:

Nincsen messze Budapest

Haja heje huj!

A közönség rázugta:

— Hogy volt?

És újra elhangzott a nyájas quartette.

A könnyű vért darab már 10 óra előtt véget ért. (t. p.)

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 10.

A képviselőház mai ülésén br. Fehérváry honvédelmi miniszter 10 órától 1 óráig beszélt.

Beszédében felelt minden egyes felszólalónak.

Folyton azt hangeulyozta, hogy minden a legjobban van úgy, a hogy van. Deák Ferencz és Andrássy Gyula gróf tudták, hogy miért csinálták a közös hadsereget.

A honvédségnek tüzérséggel való ellátása nézete szerint szükségtelen.

Szekely József honvéd főhadnagynak az elbocsátása azért történt, mert botrányt csinált a kávéházban.

A Ludovika akadémián 11 tárgy közül kettőt rendelt nemétl tanítani. A beadott határozati javaslatoknak mind ellene van. Egyiket sem fogadja el.

Fehérváry miniszter beszéde után Apponyi Albert gróf kért szót személyes kérdésben. Beszéde folyamán Eötvös Károly közbeszólt, hogy az nem személyes kérdés.

Erre ingerült zaj keletkezett az ellenzéki padokon.

Apponyi e megjegyzésre csipősen felelt Eötvösnek.

Fejérvári viszonzválasza után Eötvös ki-magyarázza, hogy miért tette a közbeszólást. Azért tette ugymond, mert beszélni akar hosszabban, de Apponyi gróf elveszi az idejét.

Ezután érdekes beszédet mond.

Merénylet a herceg-prímás ellen.

Bpest, ápr. 6.

Óriási feltűnést és roppant szen-zációt keltett a fővárosban a herceg-prímás ellen elkövetett merénylet.

A primáshoz ugyanis egy elzúlótt kádár ment kéregetni.

A primás a kéregető kádárt a szobájában fogadta.

A kádár előadta kérését, a mit azouban a primás nem teljesíthetett.

Ekkor a kádár kést rántott elő és rá rohant a primásra.

Kohn Medárd a primás titkársa hirtelen a merénylő elé ugrott és saját testével fedé a primást.

A merénylő két helyen: a kezén és a hasán jelentékenyen megse-bezte.

A titkár ájultan rogyott össze.

A primás is rosszul lett az ijedségtől.

A veszedelemre össze futott cse-lédiség térítette magához a primást.

A merénylőt elfogták és most várja büntetését.

A merényletről egy másik versió is kering.

E versió szerint a merénylőt Csont Jánosnak hívják és szolgál volt a primásnak).

A szolgálatból azonban elbocsátották egy évi szolgálat után.

Csont a visszavételét kérte, a mit megtagadtak.

E miatt követte el a merényletet

Budapest, április 10.

d. u. 3 óra.

Kohn Medárd titkár a merénylő megszurta. Most eszméletlen állapotban fekszik, nem lehetett kihálgatni.

A merénylő állítólag örült Csuvics Mihálynak hívják és elbocsátott pnczester.

Csuvicsot a rendőrség kihallgatta ő azonban megtagadott minden felvilágosítást.

A primás állapota iránt az ország minden részéből sürin tudakozódnak.

Wekerlének és Heronyminek a házban ez esetről jelentést tették.

Nemzeti színház.

Bérlet

220. szám.

Kolozsvárt, kedd, 1893. ápril hó 11-én.

Gál Gyula jutalomjátékául:

XI. L A L O S.

Új énekes népszimnű 3 felvonásban,

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadóaptaladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

388. sz.
1893.

Közlöny közti vaspálya.

Pályázat.

A közlönyi gőzmozdony közti vasut ezennel következő pályázatot hirdeti:

1. 4 mozdonyvezető, egyenként 45 frt és kilométer pénz.
2. 4 mozdonyfűtő, egyenként 25 frt és kilométer pénz.
3. 1 jegyzőgálo ellenőr 40 frt.
4. 1 pályafelügyelő, egyúttal szertárnok 40 frt.
5. 6 jegyeladó kalauz, egyenként 25 frt és egyenruha.
6. 2 géplakatos 30 frt havi fizetéssel.

A pályázni ösztönző mozdonyvezetők, pályafelügyelő, mozdonyfűtők a megkívántató képzettségüket, ugyancsak többi pályázók is felhívhatják, hogy:

1. egészségi állapotukat,
2. eddigi szolgálataikat,
3. kifogástalan előéletüket igazoló bizonyítványokat pályázatukhoz mellékeljék.

Oly mozdonyvezetők és fűtők, kik már valamely más városi gőzközlöny vasutnál hason minőségben alkalmazva voltak, utóbbiak, ha vizsgázott gépkészítők is, előnyben részesülnek.

A pályázati kérvények aláírt címre **folyó évi április hó 25-ik napjáig** beérkeztesse.

Közlöny, 1893. április hó.

335. (1-2)

Közlöny közti vaspálya.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomárára hozni, hogy ezelőtt **Sétáló-utca 3. sz. a.** volt

ruha-pecséttisztító műhelyemet
folyó hó 5-én

Páris-utca 4. szám alá költöztettem át,
hol minden szakmámba vágó munkát elvállalok, s — miként eddig is — szolid áráért lelkiismeretes pontossággal teljesítek.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kérve, vagyok
készen szolgálni:

ERDÉLYI JÓZSEF,
ruha-pecséttisztító,
(FEICHTINGER J. UTÓDÁ.)

334. (1-3)

BALATONFÜRED GYÓGYFÜRDŐ

Zalamegyében, Magyarország.

Posta, távirat helyben.

Fürdőidény kezdete május 21-től szept. végéig.

Tiszta ózondus, enyhe egyenletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénsavas, vasas források; juhsavó, tej, szőlő, massage gyógymód; szénsavas meleg pezsgő és szénsavas hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hideg fürdők és uzo-dák, orvosi tekintélyek által igen ajánlva; vérértékesítő, görvölly, gümőkör, csúsz, köszvény, légszervek krutós bántalmi, rekedtség, vérköpés, gyomor, bélhurut, máj és lépverés, női bajok és idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyekről védett gyönyörű fekvés, díszes és széles berendezés, gyógy terem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, téren, színelőadások, hetenkénti táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsarnok. Elegáns lakások az Erzsébet, Klotild udvarokban és a Grand Hotelben; csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hôte, csemert 1 frt 50 kr. A szobák ára 40 krtól 4 frt. Junius 15-ig és augusztus 20-ig a saison végéig a lakások 30 százaléka, az étkezés 20 százalékkal olcsóbb a Grand Hotel éttermében.

Vasúti állomás Söfők és Veszprém. Söfökről gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 és fél óra. Vasúti sajonjegyek 33 és egyharmad százaléka kedvezmény, menetidő 1 napra — félórán kaphatók. Prospektusokkal ingyen szolgálunk. A fürdőintézet rendelő főorvosa Dr. Muray István.

Lakásmegrendelések — előleg mellett — Kovács Ábel fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre.

Balatoni-fürdői ásványvíz, mely mint éltető viz is igen kedvelt, forrattára Édeskút L. ásványvíz szállítónál Budapest. Szemerey Jánosnál Veszprémben és Birmayer Lajosnál Székesfehérvárott.

332. (1-3)

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Gyönyörű minták magánvevők részére ingyen és bérmentve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók számára bérmentetlenül.

Nem adok minden méterrel 2 és fél vagy 3 és fél frtnyi engedményt, sem ajándékokat a szabóknak, mint a konkurr. nézések t. szik, az én áram szabott és netto árak, hogy magánvevőim olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t. közönséget a konkurr. nézések keltésére árendeménnyel leveleltem.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs és kir. hivatalnok, veterán, tüdőző, tornász, cseléd egyenruhákra, teke és játékosz. alokra való posztó, loden vízmentes kelmék, vadászkabátokra, mosó kelmék, utazó plaidok 4—14 frt. — A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjú posztóarut, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOSHOZ BRÜNNBEN,
(Ausztria Manchestere). Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy Európa legnagyobb posztóraktárat, a hammgarn szövetek, szahó és könyvkötő kelmék gyártását kezembem egyesítettem. Hogy ez-kről a n. é. közönség meggyőződhessen, meghívom nagy helyiségeim megtekintésére, melyekben 150 embert foglalkoztatok.

Szétküldés csak u'ánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 180 (17-24)

BRASSÓI

PORTLAND CZEMENT-GYÁR

BRASSÓ (Erdély.)

Ajánl legkitűnőbb minőségű

portland cementet

bármely vasúti állomáshoz szállítva

nagyon olcsó árban.

251. (10-10)

A magyar államkincstár tulajdonát képező és a tordai m. kir. állami bikanevélő telep felügyelősége kezelése alá tartozó, ugynevezett:

„Kiskirály rét“-en egy lakóház

gyökeres átalakítás és kijavítás alá kerül.

Az érdeklődő építési vállalkozók a továbbiak felől tájékozást nyerhetnek a felügyelőség hivatalos helyiségében: **Torda (Erdély.)**

333. (1-3)

Vörös here,

nagyszemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként **76 frt.**

5 kilós plombozott postazsák **4 frt.**

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. **5 frt.**Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. **1 frt.**

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaládá **3 frt.**

286. (14-x)

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzletét
és raktárát áttette

Főter 32. szám alá,

a volt HUTFLESH-féle üzlethelyiségbe.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

17. (35 x)

Friss

gazdasági, vetemény és virágmagvak

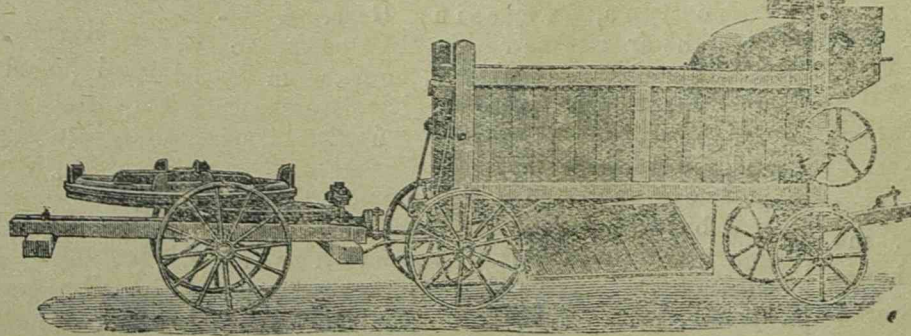
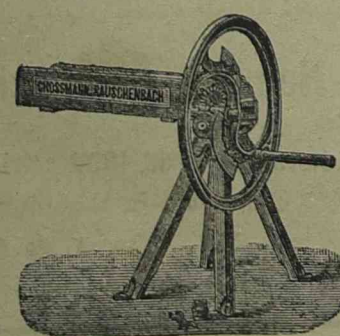
kaphatók

Tauffer Ferencz utódánál,

Közlöny, belközép-utca 6.

Raktáron vannak még: **Ekék, boronák, cséplőgépek, rosták, Trieurök és más gazdasági gépek.**

Olcsó gabona-zsákok.

304. (4-x)